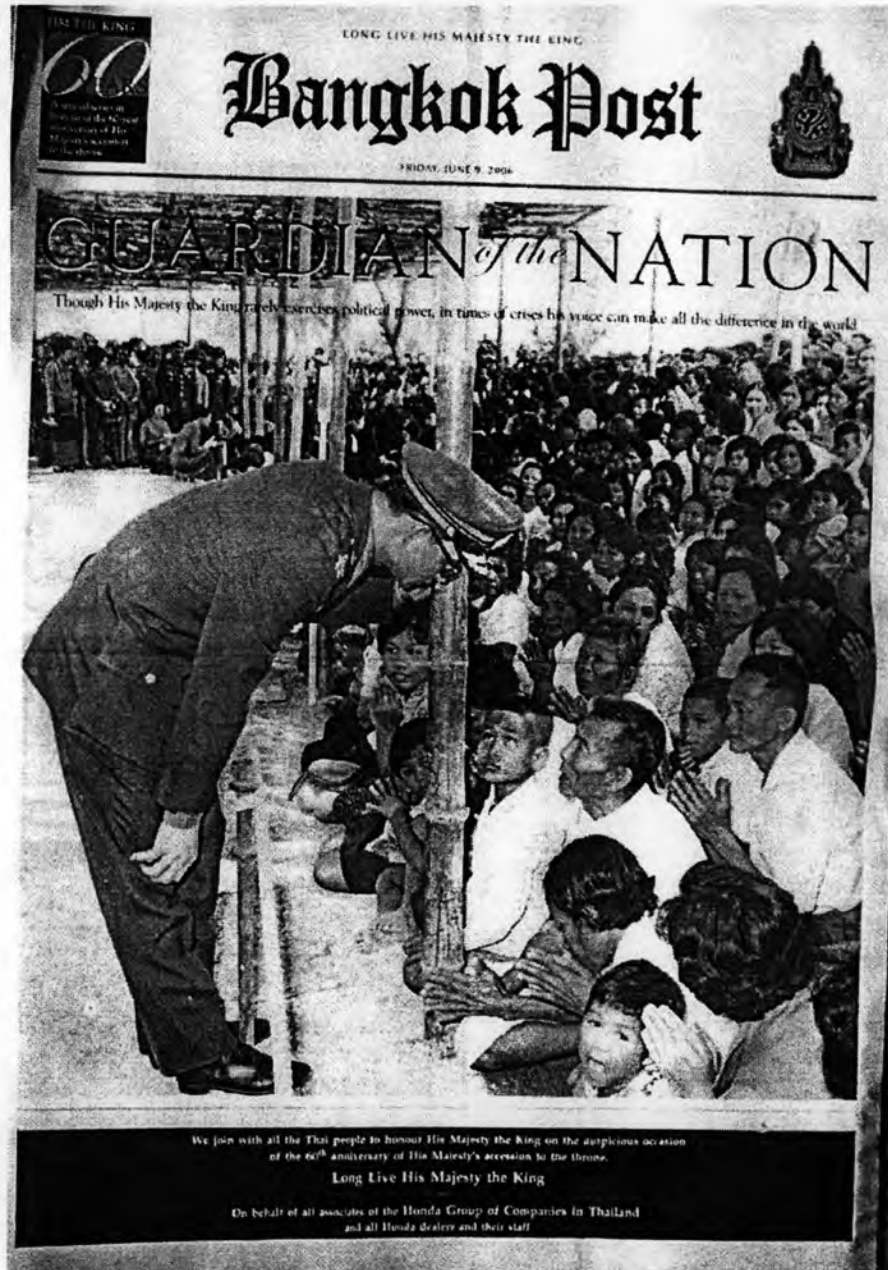


โครงสร้างพลวัตของหนังสือพิมพ์



รูปที่ 92 แสดงปกหน้าของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ฉบับวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2549

ความเข้าใจผิดอย่างมากของนักทฤษฎีแนวคิดอื่นๆ ที่มีต่อนักโครงสร้างนิยมคือความเข้าใจที่ว่า "โครงสร้าง" (structure) ที่นักโครงสร้างค้นหาหรือค้นพบในวัตถุ/สิ่ง/เรื่องราวต่างๆ นั้นคือ "โครงสร้างนิ่งๆ ที่ตายตัว" ไม่เคลื่อนไหวอีกต่อไป (static structure) ทั้งที่จริงแล้วโครงสร้างที่นักโครงสร้างนิยมค้นพบนั้นมีลักษณะของ "ความเคลื่อนไหวและการแตกกฎดำรงอยู่" ปรากฏอยู่อย่างเจียบจัน และความเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างที่เกิดขึ้นนั้นนำไปสู่กระบวนการค้นแบบ "หลังโครงสร้างนิยม" (post-structuralism) ในเวลาต่อมา

กล่าวเช่นนี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจว่า รอยต่อระหว่างแนวคิดโครงสร้างนิยมกับหลังโครงสร้างนิยมนั้นมีเพียงเส้นบางๆ ที่คลุมเครือและมองเห็นได้ยาก แนวคิดหลังโครงสร้างนิยมก็คือเหรียญอีกด้านหนึ่งของโครงสร้างนิยม เพราะคำกล่าวที่ว่า "เมื่อค้นพบโครงสร้างก็เท่ากับว่าโครงสร้างได้สลายไปแล้ว" หมายความว่าเมื่อเรารู้ว่ากฎหรือโครงสร้างของสิ่งนั้นคืออะไร เราก็สามารถแตกกฎเปลี่ยนโครงสร้างนั้นได้ (แต่อาจกลับไปอยู่ในกฎอีกข้อหนึ่งโครงสร้างอีกอย่างโดยไม่รู้ตัวอีกก็ได้เช่นกัน)

หนังสือพิมพ์เองก็เช่นเดียวกันกับวัตถุ สิ่งมีชีวิต ความคิด ความเชื่อ วัฒนธรรม หรือสัญญะอื่นๆ ในโลกนี้ที่ต่างก็มีโครงสร้างกำหนดครอบอยู่ จากการศึกษาในตอนต้นทำให้เราพบว่าโครงสร้างของหนังสือพิมพ์มี 2 ระดับคือโครงสร้างทางความคิดและโครงสร้างทางรูปกายภาพ ซึ่งมีลักษณะเป็นโครงสร้างนิ่งๆ คงที่ ยากที่จะปรับ/เปลี่ยน/แปลง (แต่ไม่ได้หมายความว่าปรับเปลี่ยนไม่ได้) ขณะเดียวกันโครงสร้างนี้ก็มี "ระบบควบคุม" โครงสร้างอยู่ ระบบนี้คือ "โครงสร้างส่วนที่เคลื่อนไหว" ซึ่งก็คือระบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยๆ ในโครงสร้างต่างๆ

ตัวอย่างเช่น "หนังสือพิมพ์ออนไลน์" (online newspaper) ในยุคสังคมสารสนเทศโลกอินเทอร์เน็ตปัจจุบัน หนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้โดยตรงโดยไม่จำเป็นต้องไปซื้ออ่านตามร้านขายหนังสือ เพียงแต่มีสายโทรศัพท์และเครื่องคอมพิวเตอร์ก็สามารถอ่านหนังสือพิมพ์ได้

หนังสือพิมพ์ออนไลน์เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางกายภาพจากหน้ากระดาษเยื่อไม้ไปเป็นหน้ากระดาษอิเล็กทรอนิกส์ที่อ่านได้จากหน้าจอคอมพิวเตอร์ แต่โครงสร้างทางความคิดก็ยังคงเดิมอยู่ คือประกอบด้วยเนื้อหาสาระและรูปแบบและการพิมพ์ซ้ำๆ อยู่เช่นเดิม การพิมพ์ซ้ำหนังสือพิมพ์ออนไลน์นั้นคือการเผยแพร่ตัวเองเช่นเดียวกับการพิมพ์ แต่เป็นการพิมพ์ซ้ำที่ไม่ต้องอาศัยเครื่องพิมพ์ หมึกพิมพ์ กระดาษพิมพ์ หรือเอเยนต์-สายส่งสินค้า แต่เป็นการพิมพ์ซ้ำที่ปลายทางผู้รับสารเองโดยประจุไฟฟ้าवलบประมวลผลเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ที่อาจเปรียบได้กับเนื้อกระดาษ สีตัวหนังสือ รูปภาพคือค่าประจุไฟฟ้าเปิด-ปิดนับล้านหน่วยที่ ส่งผ่านสายเคเบิลใยแก้วนำแสง สายโทรศัพท์ที่มีโครงสร้างเป็นตัวนำไฟฟ้ามาจนถึงปลายทางผู้อ่านที่บ้านโดยตรง ที่สำคัญคือไม่จำกัดการเรียงเล่ม เรียงหน้าก่อนและหลัง ตามเลขหน้า และข่าวทุกๆ ข่าวก็จะถูกแสดงผลขึ้นบนหน้าจอเพียงข่าวเดียว หรือตัวบทเดียวเท่านั้น โดยไม่มีตัวบทอื่นๆ แสดงผลอยู่บนหน้าเดียวกัน และนอกจากนี้ที่สำคัญ การจัดหน้าของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ก็ไม่มีข้อจำกัดเรื่องของพื้นที่และเวลามากเท่ากับหนังสือพิมพ์ฉบับกระดาษ

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับหนังสือพิมพ์นี้ คือตัวอย่างที่สะท้อนชัดเจนว่าโครงสร้างหนังสือพิมพ์สามารถเคลื่อน/เปลี่ยน/แปลงและไหวได้ โครงสร้างไม่ใช่ “วัตถุที่อยู่นิ่งๆ” ในบทนี้เราจะได้มาด้วยกันว่าภายในตัวเล่มหนังสือพิมพ์ที่เป็นเนื้อกระดาษนี้มีความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง และความเปลี่ยนแปลงนั้นมีลักษณะอย่างไร

กลับไปยังจุดเริ่มต้น ที่หน่วยการศึกษาในงานชิ้นนี้ เรามีหนังสือพิมพ์ฉบับใดอย่างไรบ้าง

ตารางที่ 3 แสดงหน่วยการศึกษาที่ใช้แบ่งตามหัวชื่อฉบับ				
หน่วยการศึกษา	หนังสือพิมพ์			
การเลือกวัน	ไทยรัฐ	มติชน	Bangkok Post	รวม
วันปกติ-วันทำงาน	วันพุธที่ 21 มิถุนายน 2549			3 เล่ม
วันปกติ-วันหยุด	วันอาทิตย์ที่ 18 มิถุนายน 2549			3 เล่ม
วันไม่ปกติ ¹	วันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน 2549			3 เล่ม
รวม	3 เล่ม	3 เล่ม	3 เล่ม	9 เล่ม





โดยมี หน้าตาของหนังสือพิมพ์ดังนี้

















¹ วันไม่ปกติในที่นี้ ผู้ศึกษาเลือกวันที่ 9 มิถุนายน 2549 เนื่องจากในวันดังกล่าวเป็นวันที่มีการเฉลิมฉลองวาระครบ 60 ปีการขึ้นครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช หน้าหนังสือพิมพ์เกือบทั้งหมดจึงมีลักษณะที่ไม่ปกติ เพราะมีเหตุการณ์ระดับประเทศเกิดขึ้น การจัดวางหน้าจึงมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากวันอื่นๆ

ตารางที่ 4 แสดงปกหน้าหน่วยศึกษาจากหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ			
หนังสือพิมพ์มติชน			
วันที่	มติชน วันพุธ 21 มิถุนายน 2549	มติชน วันอาทิตย์ 18 มิถุนายน 2549	มติชน วันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน 2549
หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ			
วันที่	ไทยรัฐ วันพุธ 21 มิถุนายน 2549	ไทยรัฐ วันอาทิตย์ 18 มิถุนายน 2549	ไทยรัฐ วันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน 2549
หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์			
วันที่	บางกอกโพสต์ วันพุธ 21 มิถุนายน 2549	บางกอกโพสต์ วันอาทิตย์ 18 มิถุนายน 2549	บางกอกโพสต์ วันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน 2549

พิจารณาที่หนังสือพิมพ์ "วันเสาร์-อาทิตย์" ก่อน





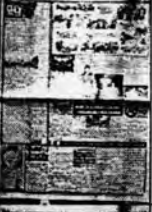




1. หนังสือพิมพ์วันเสาร์-อาทิตย์

ตารางที่ 35 แสดงโครงสร้างระดับหน้าของหนังสือพิมพ์มติชน วันสุดสัปดาห์ (weekend)							
หน้า	▪ รูปแบบหน้า	• เนื้อหา	หน้าหนังสือพิมพ์	หน้าหนังสือพิมพ์	• เนื้อหา	▪ รูปแบบหน้า	หน้า
					<ul style="list-style-type: none"> • ชื่อหัวฉบับ • ข่าวการเมือง • ข่าวสังคม • ข่าวกีฬา • คอลัมน์ กีฬา(น่า) • พระราชดำรัส • โฆษณา • สารบัญเรื่องเด่น 	▪ หน้าหนึ่ง	1
2	▪ หน้าทบทวนราชการ	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์การเมือง-สังคม-เศรษฐกิจ • คอลัมน์ต่างประเทศ. • สก๊อปพิเศษ • 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์การเมือง • ย่อยข่าวการเมือง (ขบขิน) • ภาพยกลอน 	▪ หน้าคอลัมน์การเมือง	3
4	▪ หน้าข่าวสังคม	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์จดหมาย • ข่าวบุคคลชั้นสูง • คอลัมน์บุคคลชั้นสูง 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์สุขภาพ • ข่าวสุขภาพ • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวชีวิตคุณภาพ	5
6	▪ หน้าข่าวศาสนา-จิตใจ	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์ศาสนา • ภาพยก-กลอน • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวการศึกษา • คอลัมน์การศึกษา • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวการศึกษา	7
8	▪ หน้าข่าวคดีชน	<ul style="list-style-type: none"> • สารคดี-สังคม-ชีวิต • คอลัมน์การเมือง • คอลัมน์ท่องเที่ยว 			<ul style="list-style-type: none"> • บทความ • สก๊อป • ข่าวทรัพยากร 	▪ หน้าข่าวคดีชน	9
10	▪ หน้าข่าวสวนปศุสัตว์ท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวปศุสัตว์ท้องถิ่น • โฆษณา • คอลัมน์แนะนำบุคคลท้องถิ่น • ย่อยข่าวท้องถิ่น 			<ul style="list-style-type: none"> • สก๊อปการเมือง • ข่าวการเมือง • คอลัมน์การเมือง • ข่าวการเมือง • การดูแลการเมือง 	▪ หน้าข่าวสวนภูมิภาค	11
12	▪ หน้าข่าวกระบวนการยุติธรรม	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์กฎหมาย • สก๊อป • ข่าวอาชญากรรม • ข่าวสังคม-ตำรวจ 			<ul style="list-style-type: none"> • พยากรณ์อากาศ • ข่าวต่อจากหน้า1 	▪ หน้าข่าวต่อจากหน้า1	13
















14	▪ หน้าข่าวต่อจากหน้า1	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวต่อจากหน้า1 • ประกาศ 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวต่อจากหน้า1 • ประกาศ • คอลัมน์กีฬา 	▪ หน้าข่าวต่อจากหน้า1	15
16	▪ หน้าข่าวต่อจากหน้า1	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวต่อจากหน้า1 • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • สารคดี • สกู๊ป 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าสารคดี ▪ (ศิลปวัฒนธรรม) 	17
18	▪	<ul style="list-style-type: none"> • สกู๊ป • คอลัมน์โชคชะตา • คอลัมน์ตกแต่งบ้าน 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์อาหาร (แนะนำ วิถีทำเกร็ดสาระ) 	▪ หน้าเรื่องเบ็ดเตล็ด	19
20	▪ หน้าเรื่องเบ็ดเตล็ด	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์วัยรุ่น • สารคดี • บทความ 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์แนะนำหนังสือ • คอลัมน์ความรู้พิเศษ • กาพย์กลอน • คอลัมน์สถาปัตยกรรม • การ์ตูน 	▪ หน้าเรื่องเบ็ดเตล็ด	21
22	▪ หน้าบันเทิง	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าบบันเทิง • คอลัมน์บันเทิง • โปรแกรมรายการโทรทัศน์ • สกู๊ป • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • สารคดีท่องเที่ยว • คอลัมน์วิพากษ์วิจารณ์ 	▪ หน้าสารคดี	23
24	▪ หน้าเด็ก	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์นิทาน • ข่าวเด็กและกิจกรรม • กลอนเด็ก • คอลัมน์ตอบจดหมาย • คอลัมน์กิจกรรมเด็ก 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์ของสะสม • จดหมาย • คอลัมน์สมาชิก • ข่าวกิจกรรมเด็ก • สกู๊ปเด็ก 	▪ หน้าเด็ก	25
26	▪ หน้าโฆษณา	<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณาย่อย 			<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณาย่อย 	▪ หน้าโฆษณา	27
28	▪ หน้าโฆษณา	<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณาย่อย 			<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณาย่อย 	▪ หน้าโฆษณา	29
















30	▪ หน้ากีฬา	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • คอลัมน์กีฬา 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • คอลัมน์กีฬา 	▪ หน้ากีฬา	31
32	▪ หน้าข่าวต่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวต่างประเทศ. • คอลัมน์ดลก (ต่างประเทศ) • โฆษณา 					

















ตารางที่ 36 แสดงโครงสร้างระดับหน้าของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันสุดสัปดาห์ (weekend)









หน้า	▪ รูปแบบหน้า	• เนื้อหา	หน้าหนังสือพิมพ์	หน้าหนังสือพิมพ์	เนื้อหา	▪ รูปแบบหน้า	หน้า
					<ul style="list-style-type: none"> • ชื่อหัว • ข่าวสังคม • ข่าวการเมือง • ข่าวอุบัติเหตุ • ข่าวกีฬา • ข่าวกีฬา • ข่าวบันเทิง • ข่าวอาชญากรรม • กล้องคอลัมน์ • สกู๊ปดารา/ภาพถ่ายดารา 	▪ หน้าหนึ่ง	1
2	▪ หน้าข่าวต่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> • ผลสลาก • ข่าวต่างประเทศ • โฆษณา • ข่าวกีฬา • คอลัมน์ ประกาศ 			<ul style="list-style-type: none"> • สกู๊ป • โฆษณา 	▪ หน้าบทวิเคราะห์การเมือง	3
4	▪ หน้าข่าวสังคม	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวสังคม (บุคคลในข่าว) • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • การตุนล้อการเมือง • คอลัมน์ • โฆษณา 	▪ หน้าคอลัมน์การเมือง	5
6	▪ หน้าคอลัมน์เบ็ดเตล็ด ▪ ข่าวต่อจากหน้า 1	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์อาหาร • ข่าวต่อจากหน้า 1 • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • ขาวรถยนต์ • สกู๊ป • คอลัมน์ รถยนต์ • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวรถยนต์	7
8	▪ หน้าข่าวเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวต่อจากหน้า 1 • ข่าวไอที • คอลัมน์ • เกร็ดข่าว 			<ul style="list-style-type: none"> • ขาวตำรวจ • สกู๊ป • คอลัมน์ อาชญากรรม 	▪ หน้าข่าวตำรวจ-ข้าราชการ	9




10	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา		• โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา	11
12	▪ หน้าคอลัมน์สังคม	• คอลัมน์ขบขิบ • คอลัมน์ตอบจดหมาย • คอลัมน์เด็ก • คอลัมน์การศึกษา		• คอลัมน์เฉลยปัญหาขิงรางวัล • สก๊อปเด็ก-ความรู้-วิชาการ • คอลัมน์จดหมายจากเด็ก • คอลัมน์ ความรู้ทั่วไป	▪ หน้าคอลัมน์เด็ก	13
14	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา		• คอลัมน์โชคชะตา • โฆษณา • ขาวต่อจากหน้า1	▪ หน้าขาวต่อจากหน้า1	15
16	▪ หน้าคอลัมน์ชีวิต-เบ็ดเตล็ด	• คอลัมน์สุขภาพ • คอลัมน์ชีวิตคู่ • คอลัมน์ความรู้กฎหมาย • คอลัมน์ชะตาชีวิตในรอบสัปดาห์		• ขาวต่อจากหน้า1 • โฆษณา	▪ หน้าขาวต่อจากหน้า1	17
18	▪ หน้าสารคดี (เบ็ดเตล็ด)	• สารคดี • โฆษณา • ขาวต่อจากหน้า1		• คอลัมน์สังคม • ขาวต่อจากหน้า2 • ย่อยขาวทั่วโลก	▪ หน้าขาวต่อจากหน้า1	19
20	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา		• หน้า 1 กีฬา • ขาวกีฬา • ชื่อหัว • แถบสารบัญเรื่องเด่น • คอลัมน์กีฬา (นำ)	▪ หน้าขาวกีฬา (หน้า1)	21
22	▪ หน้าขาวกีฬา	• ขาวกีฬา(ต่อ) • โปรแกรมกีฬา • โฆษณา		• ขาวกีฬา • คอลัมน์กีฬา • โฆษณา	▪ หน้าขาวกีฬา	23
24	▪ หน้าสารคดี	• สก๊อปพิเศษ • โฆษณา		• ละคร • โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา + ละคร	25

26	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา			• ละคร • โฆษณา • ประกาศ	▪ หน้าโฆษณา + ละคร	27
28	▪ หน้าโฆษณา + ละคร	• คอลัมน์ความรู้กฎหมาย • คอลัมน์จับคู่ • โฆษณา • ข่าวกีฬา			• คอลัมน์พระเครื่อง • ข่าวกีฬา (ต่อ) • โฆษณา	▪ หน้าคอลัมน์พระเครื่อง	29
30	▪ หน้าโฆษณา + ละคร	• ละคร • โฆษณา • ประกาศ			• โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา	31
32	▪ หน้าข่าวกีฬา (ต่อ)	• ข่าวกีฬา (ต่อ) • โฆษณา			• โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา	33
34	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา			• ข่าวบันเทิง • คอลัมน์บันเทิง • สกู๊ปตารา(ต่อจากหน้า 1) • โฆษณา	▪ หน้าข่าวบันเทิง	35
36	▪ หน้าโฆษณา + ละคร	• ละคร • โฆษณา			• ข่าวบันเทิง • คอลัมน์บันเทิง • โปรแกรมรายการโทรทัศน์ • โฆษณา • สกู๊ป	▪ หน้าข่าวบันเทิง	37
38	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา			• โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา	39
40	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา					

ตารางที่ 37 แสดงโครงสร้างระดับหน้าของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ วันสุดสัปดาห์ (weekend)							
หน้า	รูปแบบหน้า	เนื้อหา	หน้าหนังสือพิมพ์	หน้าหนังสือพิมพ์	เนื้อหา	รูปแบบหน้า	หน้า
					<ul style="list-style-type: none"> • ชื่อหัวฉบับ • โฆษณา • สารบัญเรื่องเด่น • ข่าวการศึกษา • ข่าวสังคม 	▪ หน้าหนึ่ง	1
2	▪ หน้าข่าวในประเทศ	• ข่าวในประเทศ			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวในประเทศ • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวในประเทศ	3
4	▪ หน้าข่าวต่างประเทศ	• ข่าวต่างประเทศ			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวต่างประเทศ • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวต่างประเทศ	5
6	▪ หน้าข่าวต่างประเทศ	• ข่าวต่างประเทศ • โฆษณา			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวต่างประเทศ • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวต่างประเทศ	7
8	▪ หน้าข่าวกีฬา	• ข่าวกีฬา			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • คอลัมน์กีฬา 	▪ หน้าข่าวกีฬา	9
10	▪ หน้าข่าวกีฬา	• ข่าวกีฬา			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • คอลัมน์กีฬา 	▪ หน้าข่าวกีฬา	11
12	▪ หน้าข่าวกีฬา	• ข่าวกีฬา			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวกีฬา	13
14	▪ หน้าข่าวกีฬา	• ข่าวกีฬา			<ul style="list-style-type: none"> • สารบัญเรื่องเด่น • บทความ 	▪ หน้าสรุป/รายงานพิเศษ	15

16	▪ หน้าคอลัมน์ วิพากษ์วิจารณ์	• วิพากษ์วิจารณ์ • คอลัมน์ตอบ จดหมาย			• คอลัมน์การเมือง • บทวิเคราะห์ • ที่อยู่ติดต่อกอง บรรณาธิการ	▪ หน้าคอลัมน์ วิพากษ์วิจารณ์	17
18	▪ หน้าข่าว กิจกรรม	• บทความ • ข่าวกิจกรรมสังคม			• บทวิเคราะห์ • สกู๊ปชีวิต	▪ หน้าข่าว วิเคราะห์ สถานการณ์ โลก	19
20	▪ หน้าบทความ เบ็ดเตล็ด	• บทความเบ็ดเตล็ด			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	21
22	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	23
24	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	25
26	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	27
28	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	29
30	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	31

32	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณาย่อย		• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	33
34	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณาย่อย		• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	35
36	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณาย่อย		• สารคดี/บันเทิง	▪ หน้าสารคดี/ ปกิณกะ	37
38	▪ หน้าข่าว สังคม	• ข่าวสังคม • ข่าวบันเทิง • คอลัมน์โชคชะตา • คอลัมน์ตอบ จดหมาย		• สกู๊ป • คอลัมน์สังคม	▪ หน้าสกู๊ป สังคม- เบ็ดเตล็ด	39
40	▪ หน้าคอลัมน์ สัตว์เลี้ยง	• คอลัมน์สัตว์เลี้ยง		• สารคดี • คอลัมน์ข่าว	▪ หน้าสารคดี	
42	▪ หน้าข่าว บันเทิง	• ข่าวบันเทิง • โฆษณา		• โปรแกรมรายการ โทรทัศน์ • เกมส์	▪ หน้าเกมส์	
44	▪ หน้าสกู๊ป	• สกู๊ป • สารคดีอาหาร		• การ์ตูน	▪ หน้าการ์ตูน	
46	▪ หน้าการ์ตูน	• การ์ตูน		• การ์ตูน	▪ หน้าการ์ตูน	

48	▪ หน้าการ์ตูน	• การ์ตูน		• การ์ตูน	▪ หน้าการ์ตูน
50	▪ หน้าการ์ตูน	• การ์ตูน		• การ์ตูน	▪ หน้าการ์ตูน
52	▪ หน้าการ์ตูน	• การ์ตูน			

จากตารางที่ 35-37 แสดงโครงสร้างแต่ละหน้าของหนังสือพิมพ์มติชน ไทยรัฐ และบางกอกโพสต์ ฉบับวันหยุด (วันอาทิตย์) ตามลำดับ ความแตกต่างระหว่างหนังสือพิมพ์วันหยุดเสาร์-อาทิตย์กับวันธรรมดาอยู่ที่ “การเรียงลำดับหน้า” หรือการมีหน้าเรื่องอื่นๆ เพิ่มเข้ามาอย่างเท่านั้นเอง ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา และความแตกต่างนี้จะเกิดขึ้นกับวันอื่นๆ จนกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา กล่าวเช่นนี้ไม่ได้หมายความว่าหนังสือพิมพ์วันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) ไม่แตกต่างจากหนังสือพิมพ์ฉบับวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์) เลย เพียงแต่ว่าความแตกต่างนั้นไม่มี “นัยยะสำคัญเพียงพอ” ที่จะเรียกได้ว่าเป็นความแตกต่างที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกฎ/โครงสร้างได้

หนังสือพิมพ์มติชนอาจมีหน้า “ศิลปวัฒนธรรม” หรือหน้าเด็กและเยาวชน หรือกิจกรรมวันหยุดเพิ่มขึ้นในวันอาทิตย์ แต่ก็ถือว่าเป็นหน้าสารคดี (หรือหน้าสตรี หน้ากิจกรรมไลฟ์สไตล์ ฯ) ตามปกติของวันอาทิตย์ (หรือก็เป็นเพียงหน้าสารคดีหน้าหนึ่งในจำนวนหน้าหนังสือพิมพ์อื่นๆ)

ขณะที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่มักนำเอาภาพของดารานางแบบนุ่งน้อยห่มน้อยมาขึ้นปกวันอาทิตย์ (แล้วเรียกคอลัมน์นั้นว่ามาลัยไทยรัฐ) ก็เป็นลักษณะของการจัดหน้าแบบนิตยสารหรือคอลัมน์แบบหนึ่งที่เรียกร้องความสนใจ (โดยเฉพาะจากเพศชาย) และก็มีหน้าเด็ก-เยาวชนเพิ่มขึ้นมาบ้าง

















เช่นเดียวกับกับหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์นั้นก็จะมีเนื้อหาเพิ่มขึ้นมาในลักษณะเล่มย่อย ซึ่งจะ เป็นเล่มการ์ตูนเฉพาะ (หรือบางครั้งอาจมีแม็กกาซีนเล่มย่อยแนะนำกิจกรรมท่องเที่ยวกินดื่มตามสถานที่ต่างๆ)














ความแตกต่างเหล่านี้ถือว่าเป็น “ปกติ” สำหรับหนังสือพิมพ์ ไม่ถือว่าเป็นแสดงให้เห็นการปรับ/เปลี่ยน/โครงสร้างอย่างเด่นชัด เพราะเป็นเพียงการเพิ่ม-ลดบางหน้า การเรียงลำดับหน้าใหม่ เปลี่ยนแปลงการจัดหน้าหนึ่ง หน้าใน
















แต่หากจะบอกว่ามีความแตกต่างที่มีนัยยะสำคัญจริงๆ ก็คงต้องบอกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับวันเสาร์-อาทิตย์นั้นมี "เรื่องเบาๆ" มากกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับวันธรรมดา เรื่องเบาๆ ในที่นี้นั้นมักเป็นเรื่องที่ไม่ใช่ข่าว หรือหากเป็นข่าวก็มักเป็นข่าวเบา (ข่าวเป็นข่าวหนักๆ อย่างข่าวการเมือง ก็จะเป็นข่าวการเมืองเบาๆ) นั้นเป็นเพราะลักษณะบริบทเวลาและลักษณะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันหยุดนั้นมีน้อยมาก เช่นหากเป็นข่าวการเมืองจากรัฐสภา ก็มักถูกผูกโยงติดกับวันราชการ-วันธรรมการ ซึ่งก็คือ "วันไม่หยุด" ที่ตรงกันข้ามกับคำว่า "วันหยุด" จึงมาจากวันที่หยุดการทำงาน หยุดเรื่องราวจากการทำงาน ซึ่งมักเป็นเรื่องส่วนรวมมากกว่าเรื่องส่วนตัวอย่างวันหยุด) แต่ก็ยังไม่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง กลับกันเป็นเพียงความเป็นไปได้ อย่างหนึ่งของโครงสร้างที่ขึ้นกับไวยากรณ์หนังสือพิมพ์ที่ขึ้นอยู่กับวันซึ่งเป็นบริบทที่มีอิทธิพลต่อการจัดตัวบทในเล่มหนังสือพิมพ์

















2. หนังสือพิมพ์วันไม่ปกติ










ตารางที่ 38 แสดงโครงสร้างระดับหน้าของหนังสือพิมพ์มติชน วันไม่ปกติ (abnormal day)							
หน้า	รูปแบบหน้า	เนื้อหา	หน้าหนังสือพิมพ์	หน้าหนังสือพิมพ์	เนื้อหา	รูปแบบหน้า	หน้า
					<ul style="list-style-type: none"> ประกาศ ภาพยกลอน ชื่อหัวฉบับ โฆษณา 	▪ หน้าหนึ่ง	1
2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าทบปรณาธิการ ▪ หน้าหนึ่ง 	<ul style="list-style-type: none"> • บทบปรณาธิการ • ข่าวการเมือง • ข่าวสังคม • ข่าวกีฬา 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์การเมือง • คอลัมน์ล้อเลียนภาษาข่าว • โฆษณา 	▪ หน้าคอลัมน์การเมือง	3
4	▪ หน้าข่าวสังคม	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวสังคม • คอลัมน์ตอบจดหมาย • โฆษณา • คอลัมน์สังคม • คอลัมน์ ค้าคม 			<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 	▪ หน้าโฆษณา	5
6	▪ หน้ากระแสรศรศน์ (คอลัมน์บทความ-วิพากษ์วิจารณ์)	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์การเมือง-สังคม-เศรษฐกิจ • บทความ • การ์ตูนล้อการเมือง 			<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 	▪ หน้าโฆษณา	7

8	▪ หน้าข่าวสวน ปกครอง ท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวปกครอง ท้องถิ่น • คอลัมน์แนะนำ บุคคลท้องถิ่น • ย่อยข่าวท้องถิ่น • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวภูมิภาค • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวสวน ภูมิภาค	9
10	▪ หน้าข่าวชีวิต คุณภาพ	<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา • ข่าวต่อจากหน้า1 			<ul style="list-style-type: none"> • สกู๊ปการเมือง • ข่าวการเมือง • คอลัมน์การเมือง • ข่าวการเมือง • การดูแลการเมือง 	▪ หน้าข่าว การเมือง	11
12	▪ หน้าข่าว กระบวนการ ยุติธรรม	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกฎหมาย • คอลัมน์กฎหมาย • สกู๊ป • ข่าวอาชญากรรม • ข่าวสังคม-ตำรวจ 			<ul style="list-style-type: none"> • สกู๊ป • ข่าวต่อจากหน้า1 	▪ หน้าข่าวต่อ จากหน้า1	13
14	▪ หน้าข่าวต่อ จากหน้า1	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวต่อจากหน้า1 • ประกาศ 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวต่อจากหน้า1 • ประกาศ • คอลัมน์กีฬา • ท่อผูกอง บรรณาธิการ • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวต่อ จากหน้า1	15
16	▪ หน้าโฆษณา	<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวเศรษฐกิจ • โฆษณา • คอลัมน์ ชุมชน • ราคาสินค้าและ ดัชนีหุ้น 	▪ หน้าข่าว เศรษฐกิจ	17
18	▪ หน้าข่าว เศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวเศรษฐกิจ • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 	▪ หน้าโฆษณา	19
20	▪ หน้าข่าว เศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์เศรษฐกิจ • สกู๊ป • ข่าวเศรษฐกิจ 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวต่างประเทศ. • โฆษณา • คอลัมน์ตลก (ต่างประเทศ) 	▪ หน้าข่าว ต่างประเทศ	21
22	▪ หน้าข่าวกีฬา	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • คอลัมน์กีฬา 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • คอลัมน์กีฬา 	▪ หน้าข่าวกีฬา	23

















24	▪ หน้าข่าว บ้านเทิง	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวบ้านเทิง • คอลัมน์บ้านเทิง • โปรแกรมรายการโทรทัศน์ • สกู๊ป • โฆษณา 			• โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา	25
26	▪ หน้าข่าว การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวการศึกษา • คอลัมน์การศึกษา • โฆษณา • ประกาศ 			<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา • คอลัมน์ชีวิต 	▪ หน้าข่าว การศึกษา	27
28	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	29
30	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	31
32	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา			• สารคดี- ประวัติศาสตร์- วัฒนธรรม	▪ หน้าสารคดี- ศิลปะ วัฒนธรรม	33
34	▪ หน้าสารคดี- ศิลปะ วัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> • สารคดี-ศิลปะ วัฒนธรรม วรรณคดี • สารคดี ชีวิต • คอลัมน์ ความรู้ ทั่วไป • ข่าวประกาศ 			• โฆษณา	▪ หน้าสู่หญิง- คนรุ่นใหม่	35
36	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา					














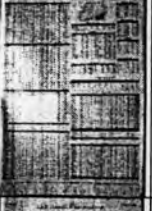


ตารางที่ 39 แสดงโครงสร้างระดับหน้าของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันไม่ปกติ (abnormal day)							
หน้า	▪ รูปแบบหน้า	• เนื้อหา	หน้าหนังสือพิมพ์	หน้าหนังสือพิมพ์	• เนื้อหา	▪ รูปแบบหน้า	หน้า
					<ul style="list-style-type: none"> • ประกาศ/กลอน (อาเศียรวาท) • ข่าวสังคม • ข่าวการเมือง • คอลัมน์ (นำ) • ข่าวกีฬา • ข่าวอาชญากรรม 		1
2	▪ หน้าข่าวต่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> • ประกาศผลสลาก • คอลัมน์ ต่างประเทศ • ข่าวต่างประเทศ • ย่อยข่าว ต่างประเทศ • คอลัมน์ ดลก • โฆษณา • ประกาศ 			<ul style="list-style-type: none"> • บทบรรณาธิการ • คอลัมน์การเมือง • การตุนล้อการเมือง • โฆษณา • คอลัมน์การเมือง 3 คอลัมน์ • ย่อยข่าวการเมือง 	▪ หน้าบทบรรณาธิการ	3
4	▪ หน้าข่าวสังคม	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวสังคม • คอลัมน์ บุคคลสำคัญ • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์การเมือง-สังคม • สก๊อปพิเศษ • การตุนล้อการเมือง • โฆษณา 	▪ หน้าคอลัมน์การเมือง	5
6	▪ หน้าคอลัมน์สังคมการเมือง	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์การเมือง-สังคม-ตำรวจ • ตอบจดหมาย • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • สก๊อปรวมภาพสำคัญของราชวงศ์ในเทศกาลสำคัญ 	▪ หน้าพิเศษสารคดี	7
8	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวเศรษฐกิจ • โฆษณา • คอลัมน์เศรษฐกิจ • โฆษณา • ประกาศราคาสินค้า 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวเศรษฐกิจ • คอลัมน์เศรษฐกิจ • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	9
10	▪ หน้าโฆษณา	<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวต่อจากหน้า1 • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวต่อจากหน้า1	11
12	▪ หน้าข่าวกทม.	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์รองทุกข • ข่าวสังคม • คอลัมน์จดหมาย • ข่าสังคมทั่วไป • ข่าวต่อจากหน้า1 			<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 	▪ หน้าโฆษณา	13
14	▪ หน้าโฆษณา	<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวการศึกษา • ข่าวศาสนา • ข่าวสาธารณสุข • โฆษณา • คอลัมน์กีฬา 	▪ หน้าการศึกษา-ศาสนา-สาธารณสุข	15

















16	▪ หน้าข่าวต่อจากหน้า1	• คอลัมน์โชคชะตา • ข่าวต่อจากหน้า1			• โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา	17
18	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา			• คอลัมน์สังคม • ข่าวต่อจากหน้า1 • ย่อยข่าวทั่วโลก	▪ หน้าข่าวต่อจากหน้า1	19
20	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา			• หน้า 1 กีฬา • ข่าวกีฬา • ชื่อหัว • แถบสารบัญเรื่องเด่น • คอลัมน์กีฬา (นำ)	▪ หน้าข่าวกีฬา ▪ (หน้าหนึ่ง)	21
22	▪ หน้าข่าวกีฬา	• ข่าวกีฬา(ต่อ) • โปรแกรมกีฬา • โฆษณา			• ข่าวกีฬา • คอลัมน์กีฬา • โฆษณา	▪ หน้าข่าวกีฬา	23
24	▪ หน้าสารคดี (พิเศษ)	• สกู๊ปพิเศษ			• ละคร • โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา + ละคร	25
26	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา			• ข่าวต่อจากหน้ากีฬา • โฆษณา	▪ หน้าข่าวต่อจากหน้ากีฬา	27
28	▪ หน้าโฆษณา + ละคร	• ละคร • โฆษณา			• โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา	29
30	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา			• โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา	31

















32	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา			• โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา	33
34	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา			• ชาวบ้านเทิง • คอส์มันน์บั้นเทิง • โฆษณา	▪ หน้าชาว บั้นเทิง	35
36	▪ หน้าโฆษณา +ละคร	• ละคร • โฆษณา			• ชาวบ้านเทิง • คอส์มันน์บั้นเทิง • โปรแกรมรายการ โทรทัศน์ • โฆษณา	▪ หน้าชาว บั้นเทิง	37
38	▪ หน้าโฆษณา +ละคร	• ละคร • โฆษณา			• โฆษณา	▪ หน้าโฆษณา	39
40	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณา					

















ตารางที่ 40 แสดงโครงสร้างระดับหน้าของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ วันไม่ปกติ (abnormal day)							
หน้า	▪ รูปแบบหน้า	เนื้อหา	หน้า หนังสือพิมพ์	หน้า หนังสือพิมพ์	เนื้อหา	▪ รูปแบบหน้า	หน้า
	▪ หน้าสารคดี	▪ สารคดี			• ประกาศ/สดุดี	▪ หน้าหนึ่ง	1
2	• หน้าสารคดี	• สารคดี			▪ สารคดี	• หน้าสารคดี	3




4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าโฆษณา 	<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ ข่าวพระราชสำนัก ▪ สารคดี ▪ โฆษณา ▪ สารปัญหาเรื่องเด่น 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าสารคดี 	5
6	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าข่าวสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ข่าวสังคม/พระราชสำนัก 			<ul style="list-style-type: none"> • บทความ • สารคดี 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าสารคดี 	7
8	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าข่าวในประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ข่าวในประเทศ ▪ โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าโฆษณา 	9
10	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าข่าวต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ข่าวต่างประเทศ 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวใน/ต่างประเทศ • โฆษณา 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าข่าวในประเทศ 	11
12	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าข่าวต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ข่าวต่างประเทศ ▪ พยากรณ์อากาศ ▪ โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าโฆษณา 	13
14	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าคอลัมน์การเมือง 	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์การเมือง-สังคม • วิทยุทวิจรรย์ ▪ ที่อยู่ติดต่อกองบรรณาธิการ 			<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าโฆษณา 	15
16	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าข่าวกีฬา 	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์การเมือง • วิทยุทวิจรรย์ • คอลัมน์ตอบจดหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าคอลัมน์การเมือง 	17
18	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าข่าวกีฬา 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ข่าวกีฬา 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • โฆษณา 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ หน้าข่าวกีฬา 	19

20	▪ หน้าข่าวกีฬา	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • ผลการแข่งขันกีฬา ▪ โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • คอลัมน์กีฬา 	▪ หน้าข่าวกีฬา	21
22	▪ หน้าข่าวกีฬา	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • ผลการแข่งขันกีฬา ▪ สารบัญเรื่อง 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวกีฬา • ผลการแข่งขันกีฬา 	▪ หน้าข่าวกีฬา	23
24	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวเศรษฐกิจภายในประเทศ • คอลัมน์เศรษฐกิจ ▪ โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวเศรษฐกิจ • ดัชนีหุ้น • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวธุรกิจ	25
26	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวเศรษฐกิจต่างประเทศ • คอลัมน์เศรษฐกิจ ▪ โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • โฆษณา 	▪ หน้าโฆษณา	27
28	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวเศรษฐกิจต่างประเทศ • คอลัมน์เศรษฐกิจ ▪ โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวเศรษฐกิจต่างประเทศ • คอลัมน์เศรษฐกิจ • โฆษณา 	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	29
30	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	▪ ดัชนีหุ้น			<ul style="list-style-type: none"> • ข่าวเศรษฐกิจต่างประเทศ • คอลัมน์เศรษฐกิจ 	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	31
32	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	▪ ดัชนีหุ้น			<ul style="list-style-type: none"> • ดัชนีหุ้น 	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	33
34	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	▪ ข่าวเศรษฐกิจ			<ul style="list-style-type: none"> • ดัชนีหุ้น 	▪ หน้าข่าวเศรษฐกิจ	35

36	▪ หน้าข่าว บันเทิง	▪ ข่าวบันเทิง ▪ โฆษณา			• สารคดี • โฆษณา	▪ หน้าสารคดี	37
38	▪ หน้าข่าว บันเทิง	• ข่าวบันเทิง • สกู๊ป			• ข่าวบันเทิง • สกู๊ปบันเทิง	▪ หน้าข่าว บันเทิง	39
40	▪ หน้าข่าว สุขภาพ- ความงาม	• ข่าวสุขภาพ-ความ งาม • คอลัมน์สุขภาพ			• สกู๊ปบันเทิง • โฆษณา	▪ หน้าข่าว บันเทิง	41
42	▪ หน้าข่าว กิจกรรม สังคม	• ข่าวกิจกรรมสังคม • สกู๊ปกิจกรรม			• ข่าวกิจกรรมสังคม • โฆษณา	▪ หน้าข่าว กิจกรรม สังคม	43
44	▪ หน้าข่าว บันเทิง	• โปรแกรมรายการ โทรทัศน์			• ข่าวกิจกรรมสังคม • โฆษณา	▪ หน้าข่าว กิจกรรม สังคม	45
46	▪ หน้าคอลัมน์ ปกิณกะ	• คอลัมน์อาหารและ เครื่องดื่ม • สกู๊ปอาหาร			• คอลัมน์ปกิณกะ บันเทิง • (แนะนำหนังสือ)	▪ หน้าข่าว บันเทิง	47
48	▪ หน้าการ์ตูน/ เกมส์	• เกมส์ • คอลัมน์โชคชะตา			▪ คอลัมน์อาหารและ เครื่องดื่ม • สกู๊ปอาหาร	▪ หน้าคอลัมน์ ปกิณกะ	49
50	▪ หน้าคอลัมน์ เครื่องประดับ	• คอลัมน์ของประดับ			• สกู๊ปสังคม • ข่าวสังคม • โฆษณา	▪ หน้าคอลัมน์ ปกิณกะ/สาร คดี	51

52	▪ หน้าคอลัมน์รถยนต์	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์รถยนต์ • ข่าวรถยนต์ • โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์รถยนต์ • ข่าวรถยนต์ • โฆษณา 	▪	53
54	▪ หน้าคอลัมน์รถยนต์	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์รถยนต์ • ข่าวรถยนต์ 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์รถยนต์ • ข่าวรถยนต์ • โฆษณา 	▪ หน้าคอลัมน์รถยนต์	55
56	▪ หน้าคอลัมน์รถยนต์	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์รถยนต์ • ข่าวรถยนต์ 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์รถยนต์ • ข่าวรถยนต์ 	▪ หน้าคอลัมน์รถยนต์	57
58	▪ หน้าคอลัมน์รถยนต์	<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์รถยนต์ • ข่าวรถยนต์ 			<ul style="list-style-type: none"> • คอลัมน์รถยนต์ • ข่าวรถยนต์ 	▪ หน้าคอลัมน์รถยนต์	59
60	▪ หน้าโฆษณา	▪ โฆษณา			<ul style="list-style-type: none"> • สารคดี (พิเศษ-รายสัปดาห์) 	▪ หน้าสารคดี (รายสัปดาห์)	61
62	▪ หน้าสารคดี (รายสัปดาห์)	▪ สารคดี (พิเศษ-รายสัปดาห์)			<ul style="list-style-type: none"> • สารคดี (พิเศษ-รายสัปดาห์) 	▪ หน้าสารคดี (รายสัปดาห์)	63
64	▪ หน้าสารคดี (รายสัปดาห์)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ สารคดี (พิเศษ-รายสัปดาห์) ▪ โฆษณา 			<ul style="list-style-type: none"> • สารคดี (พิเศษ-รายสัปดาห์) 	▪ หน้าสารคดี (รายสัปดาห์)	65
66	▪ หน้าโฆษณา	▪ โฆษณา			<ul style="list-style-type: none"> • สารคดี (พิเศษ-รายสัปดาห์) • โฆษณา 	▪ หน้าโฆษณา	67

68	▪ หน้าโฆษณา	▪ โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	69
70	▪ หน้าโฆษณา	▪ โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	71
72	▪ หน้าโฆษณา	▪ โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	73
74	▪ หน้าโฆษณา	▪ โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	75
76	▪ หน้าโฆษณา	▪ โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	77
78	▪ หน้าโฆษณา	▪ โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	79
80	▪ หน้าโฆษณา	▪ โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	81
82	▪ หน้าโฆษณา	▪ โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	83

84	▪ หน้าโฆษณา	▪ โฆษณาย่อย			• โฆษณาย่อย	▪ หน้าโฆษณา	85
86	▪ หน้าโฆษณา	• โฆษณาย่อย					

จากตารางที่ 38-40 แสดงโครงสร้างระดับหน้าของหนังสือพิมพ์มติชน ไทยรัฐ และบางกอกโพสต์ ฉบับวันไม่ปกติตามลำดับ คำว่า "ไม่ปกติ" นี้คือหมายความว่าเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นและถูกรายงานผ่านหน้าหนังสือพิมพ์โดยแสดงให้เห็นถึง "ความไม่ปกติ" ผ่านหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์นั้นๆ เป็นเบื้องแรก โดยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคือการฉลองการครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลปัจจุบัน) โดยถือเป็นวันที่สำคัญและมีการเฉลิมฉลองกันทั่วประเทศ

ความเปลี่ยนแปลงแรกที่สังเกตเห็นได้ทันทีคือพื้นที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับให้ "พื้นที่" กับข่าวการฉลองราชสมบัติครบ 60 ปีเป็นข่าวสำคัญมากที่สุดโดยเฉพาะในหนังสือพิมพ์มติชนและหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่เสนอภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเต็มหน้าแรก ขณะที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้พื้นที่เต็มส่วนครึ่งหน้าบน



เครื่องแบบต้นยุคธรรม
สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
พระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท

กราบบาทพระคุณกระหม่อมแก้ว
ไทยมาไกลแล้วไม่ไปไหน
พระบาทยังระคายเคืองทุกเรื่องไป
คุณภาพเข้าไต่ได้เท่านี้

หนังสือพิมพ์ทุกภาษา เพื่อคุณภาพของประเทศ

มติชน

โทร 02-2538111 โทรสาร 02-2538111 โทรสาร 02-2538111

พระเดินลงทันลาวมานานชา
ยังบุกป่าฝ่าดงอยู่คงที่
ทั้งเหนื่อไฟออกจกทศสิบปี
ไม่เคยฉิ้นละ ลองลูทีจำเนิ

26 SPECIAL TIME
NEW MODERN CLASSIC STYLE

Pro New Classic Design
Special Time

ส่วนลด 6%*
600,000 บาท*

โทร. 0-2570-4001
www.siamcity.com

รูปที่ 93 แสดงปกหน้าหนังสือพิมพ์มติชนฉบับวันไม่ปกติ (9 มิถุนายน พ.ศ. 2549)

HIS MAJESTY THE KING
60
A special anniversary
celebration of the 60th year
anniversary of His
Majesty's accession
to the throne

LONG LIVE HIS MAJESTY THE KING

Bangkok Post



FRIDAY, JUNE 9, 2006

GUARDIAN of the NATION

Though His Majesty the King rarely exercises political power, in times of crises his voice can make all the difference in the world



We join with all the Thai people to honour His Majesty the King on the auspicious occasion of the 60th anniversary of His Majesty's accession to the throne.

Long Live His Majesty the King

On behalf of all associates of the Honda Group of Companies in Thailand and all Honda dealers and their staff

รูปที่ 95 แสดงปกหน้าหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ฉบับวันไม่ปกติ (9 มิถุนายน พ.ศ. 2549)

จากรูปที่ 93-95 แสดงภาพหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ทั้งสามฉบับที่เน้นใช้ภาพขนาดใหญ่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวลงเต็มหน้าสำหรับหนังสือพิมพ์มติชนและหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ขณะที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐใช้เพียงครึ่งหน้า การใช้ภาพขนาดใหญ่ประมาณครึ่งหน้านั้นก็ถือว่าข่าวๆ นั้นมี

ความสำคัญ เป็นข่าวใหญ่ประจำวันซึ่งมักจะเกิดขึ้นไม่บ่อยในรอบปี เช่นการยุบสภา เหตุภัยพิบัติขนาดใหญ่ หรือการชุมนุมประท้วง-เดินขบวนของประชาชนเรือนแสน ชาวที่มีลักษณะเช่นนี้มัก "กินพื้นที่" ได้ขนาดใหญ่บนหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งมักเป็นการจัดหน้าข่าวแบบนิตยสาร (magazine's page layout)

การใช้ภาพขนาดใหญ่/พาดหัวข่าวขนาดใหญ่ จึงสามารถเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านได้ดีที่สุด

อย่างไรก็ตาม ลักษณะความไม่ปกติที่แสดงออกผ่านหนังสือพิมพ์นี้ก็แสดงให้เห็นเฉพาะบนพื้นที่หน้าหนึ่งเป็นสำคัญ กล่าวคือหน้าในจะไม่มีการจัดหน้าที่ดูตื่นเต้น หรือหวาดหรือมีข่าวโตที่มีพื้นที่เต็มหน้าแต่จะมีโฆษณาลงเต็มหน้าในลักษณะเทิดพระเกียรติมากกว่า แต่สำหรับหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ก็จะพิมพ์เล่มพิเศษแถมมาซึ่งเป็นเรื่องราวสารคดีเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว





มติชน-หน้าโฆษณาเฉลิมพระเกียรติ



มติชน-หน้าสารคดีเฉลิมพระเกียรติ

รูปที่ 97 ตัวอย่างการหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันไม่ปกติ

ไทยรัฐ-หน้าโฆษณาเฉลิมพระเกียรติ

ไทยรัฐ-หน้าสารคดี-เฉลิมพระเกียรติ



ไทยรัฐ-หน้าหนึ่ง-เฉลิมพระเกียรติ



ไทยรัฐ-หน้าในสารคดี-เฉลิมพระเกียรติ

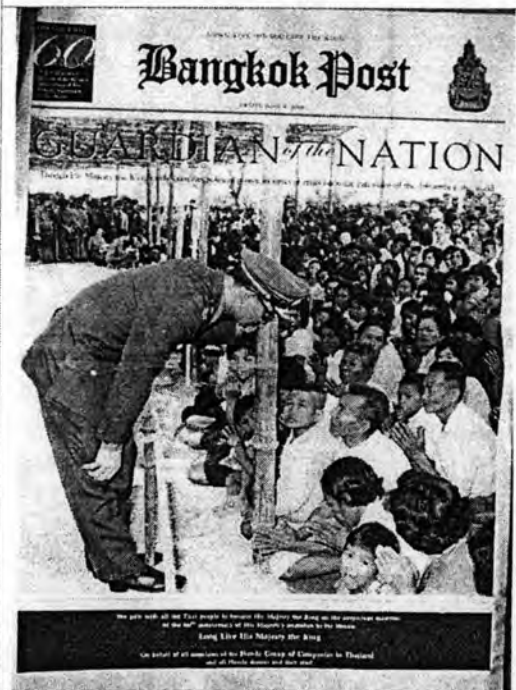


ไทยรัฐ-หน้าโฆษณาเฉลิมพระเกียรติ



ไทยรัฐ-หน้าโฆษณาและละคร

รูปที่ 98 ตัวอย่างหน้าหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ฉบับวันไม่ปกติ



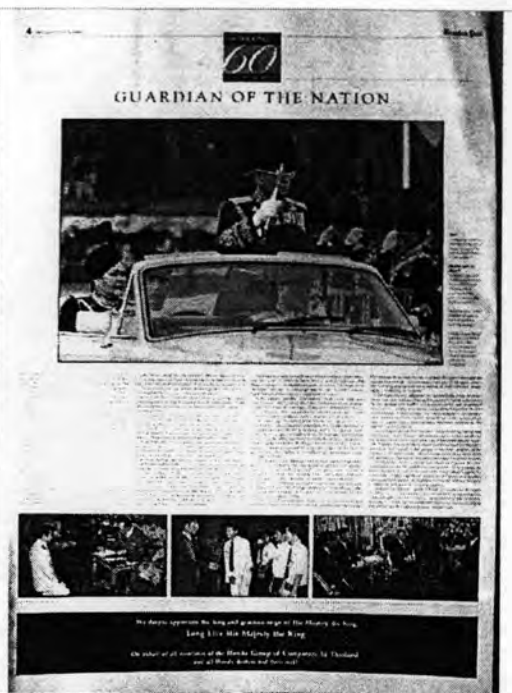
บางกอกโพสต์-หน้าพิเศษ-ปกหน้าหนังสือพิมพ์



บางกอกโพสต์-หน้าพิเศษ-สารคดีเฉลิมพระเกียรติ



บางกอกโพสต์-หน้าพิเศษ-สารคดีเฉลิมพระเกียรติ



บางกอกโพสต์-หน้าพิเศษ-สารคดีเฉลิมพระเกียรติ



บางกอกโพสต์-หน้าสารบัญสารคดีเฉลิมพระเกียรติ



บางกอกโพสต์-หน้าโฆษณาเฉลิมพระเกียรติ



บางกอกโพสต์-หน้าโฆษณาเฉลิมพระเกียรติ

บางกอกโพสต์-หน้าโฆษณาเฉลิมพระเกียรติ

ความหมายของการให้พื้นที่ข่าวใดที่เต็มหน้าหรือครึ่งหน้ามีความหมายว่า "ข่าวนั้นสำคัญมาก ถึงมากที่สุด" เพราะปกติข่าวที่ได้ขึ้นพาดหัวข่าวนั้นก็มีความหมายสำคัญกว่าข่าวอื่นๆ อยู่แล้ว แต่หากได้พื้นที่ขนาดครึ่งหน้าหรือเต็มหน้าย่อมแสดงให้เห็นถึงภาวะไม่ปกติของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หากแต่การจัดหน้า(ของหนังสือพิมพ์มติชนหรือหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆ) นั้นไม่ได้มีลักษณะที่เป็นไปในรูปแบบ "ข่าว" หากแต่ใช้พื้นที่หน้าหนึ่งในการวางรูปแบบเนื้อหาแบบ "ประกาศ" เช่นเดียวกันกับหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ คือเป็นการแจ้งให้ทราบว่าวันนี้มีเหตุการณ์วาระสำคัญที่ประชาชนควรรับรู้และพร้อมใจกันร่วมเฉลิมฉลองในการครบรอบการครองราชย์ครบ 60 ปีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขณะที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้นพื้นที่ขนาดใหญ่ครึ่งหน้านั้นก็มีลักษณะรูปแบบประกาศ และใช้พื้นที่ครึ่งหน้าล่างในการนำเสนอข่าว

การใช้พื้นที่หน้าหนึ่งส่วนมากไปกับรูปแบบข้อเขียนแบบประกาศ (ในลักษณะภาพยกลอนสรรเสริญนั้นอันที่จริงก็มีอยู่บ้างตามวาระวันพระราชสมภพของเชื้อพระวงศ์) นั้นเป็นจุดแรกของการกำเนิดหน้าหนึ่ง เพราะความเป็นข่าวก็คือการแจ้งประกาศอย่างหนึ่ง เช่นในอดีตที่เรามีหนังสือข่าว ก็เพราะเพื่อจะ "ประกาศให้สาธารณชนรับทราบ" มีลักษณะเป็นประกาศจากรัฐต่อประชาชน และพัฒนาความหมายมาสู่การเป็นพื้นที่หน้าข่าวที่มีความสำคัญ ในนัยยะหนึ่ง ข่าวที่ได้ขึ้นหน้าหนึ่งนั้นก็สะท้อนนัยยะของความไม่ปกติอยู่แล้ว

จะนั้นแล้วความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับหน้าหนึ่งก็เปรียบได้กับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเฉพาะวันนั้นๆ เท่านั้น เป็นความเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญในระดับที่สังเกตได้ทันที ต่างกับหน้าในที่มีโครงสร้างที่แน่นอนกว่า การคงลำดับหน้า หรือตำแหน่งของเนื้อหาต่างๆ นั้นมีลักษณะที่ค่อนข้างตายตัวมากกว่าพื้นที่หน้าหนึ่งที่สงวนไว้สำหรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้มากกว่า

เราจะถือว่าการใช้พื้นที่ส่วนมากไปกับข่าวใหญ่ ข่าวสำคัญ การเพิ่มพื้นที่หน้าพิเศษในเล่มหนังสือพิมพ์ คือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในหนังสือพิมพ์ได้หรือไม่?

ตอบง่ายๆ ว่า ไม่ใช่ แต่เป็นเพียง “ความเปลี่ยนแปลงหรือเคลื่อนไหวของโครงสร้าง” หรือเราเรียกว่าเป็น “ค่าความหมายที่เป็นไปได้ของการจัดหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์แบบหนึ่งต่างหาก” (เพียงแต่ที่เราไม่ได้เจอการจัดหน้าแบบนี้ได้บ่อยๆ เพราะสงวนเอาไว้สำหรับภาวะที่ค่อนข้างไม่ปกติ) การใช้พื้นที่ขนาดใหญ่ไปกับหน้าหนังสือพิมพ์ ก็เป็นเพียง “การจัดหน้ารูปแบบหนึ่งในหลายๆ รูปแบบ” เท่านั้นเอง

หรือเราอาจเรียกมันว่าเป็น “โครงสร้างพลวัตของหนังสือพิมพ์” (dynamic structure of newspaper) ก็ไม่ผิด

การจัดหน้าที่ดูไม่ปกตินี้ แท้ที่จริงแล้วก็เป็นภาวะปกติของหนังสือพิมพ์ที่อนุญาตให้มีการจัดหน้าแบบนี้ได้ สิ่งที่เราควรตั้งคำถามก็คือ สิ่งใดที่เป็นตัวกำหนดให้หนังสือพิมพ์มีหน้าตาแบบไม่ปกติเช่นนี้ ตอบสั้นๆ ง่ายๆ ตรงนี้คือ “ความสำคัญของเนื้อหาสาระ”

เพราะเนื้อหาสาระคือสิ่งที่แปรเปลี่ยนไปตลอด เนื้อหาสาระเป็นสิ่งที่อยู่ข้างนอกตัวบท/ตัวเล่มหนังสือพิมพ์ ความสำคัญของเหตุการณ์ เรื่องราว สาระเป็นตัวกำหนดว่ารูปแบบการจัดหน้าควรเป็นเช่นไร เป็นความสัมพันธ์ที่ขึ้นต่อกันระหว่างรูปแบบหน้าหนึ่งและเนื้อหาสาระที่จะได้ขึ้นหน้าหนึ่ง ฉะนั้นความแปรผันที่เกิดขึ้นกับหน้าหนึ่งแบบไม่ปกติ (หรือแบบปกติก็ตาม) ถูกกำหนดด้วยระบบการพิจารณา “คุณค่าสาระ” คล้ายๆ กับแนวคิดเรื่อง “คุณค่าข่าว” ที่บอกว่าเรื่องใดควรเป็นข่าว ความแตกต่างระหว่างเรื่องที่ได้ลงเป็นข่าว กับข่าวที่ได้ลงหน้าหนึ่ง และข่าวที่ได้ลงหน้าหนึ่งเต็มหน้านั้นก็อยู่ที่ “ระดับของความสำคัญ” เท่านั้นเอง

เพราะคำถามการศึกษาในงานชิ้นนี้ที่คาดหวังว่าหนังสือพิมพ์คงจะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างปรากฏให้เห็นบ้างในวันเวลาที่สถานการณ์ไม่ปกติ แต่ในการศึกษาและพิจารณาวิเคราะห์แบบโครงสร้างนิยมก็ต้องบอกว่า ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่โครงสร้างหนังสือพิมพ์กำหนดค่าความหมายเอาไว้แล้ว ซึ่งเป็นความแปรผัน ไม่ใช่ความเปลี่ยนแปลง หากจะบอกว่าโครงสร้างของหนังสือพิมพ์เปลี่ยนแปลงได้จริงๆ ก็คงจะเกิดขึ้นแล้วกับหนังสือพิมพ์ออนไลน์ แต่ยังไม่เกิดขึ้นกับหนังสือพิมพ์กระดาษในตอนนี้อย่างน้อย ก็ยังไม่ใช่กับหน่วยวิเคราะห์ที่ผู้ศึกษาเลือกมา

อย่างไรก็ตาม หากเราจะค้นหา “การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง” ของหนังสือพิมพ์จริงๆ ละก็ คงต้องย้อนไปดู “ปรากฏการณ์” ที่เกิดขึ้นกับหนังสือพิมพ์หลายหัวชื่อฉบับในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่ “แนวคิดเกี่ยวกับข่าว” เช่น “ไม่ยึดถือความเป็นกลางในการรายงานข่าว” เพราะมีการเขียนใส่ความคิดเห็นของนักข่าว/นักหนังสือพิมพ์ลงไปในเรื่องข่าว เป็นความตั้งใจมิใช่ความพยายามแทรกไม่ให้เห็นหรือไม่เห็นหรืออ่านไม่ออก หรือการเพิ่มสัดส่วนเนื้อหาบันเทิงให้มากขึ้น หรือเปิดหัวหนังสือพิมพ์ใหม่เพื่อรายงานเฉพาะข่าวบันเทิง หรือการแทรกเนื้อหาโฆษณาลงไปบนหน้าหนึ่งมากขึ้น ทั้งที่ในอดีตอาจกันไว้เฉพาะเนื้อหาข่าวเท่านั้น